

de andre Ændringsforslag. : Det er klart, at hvilket som helst af de andre Ændringsforslag der saa end bliver vedtaget, eller om alle Ændringsforslagene blive forkastede, saa vil det staa en Godseier frit for paany at bortfæste de ledige Gaarde og bortfæste dem endog til Fremmede og derefter at sælge dem til disse med fuldstændig Forbigaaelse af Fæstefamilierne og endda at bevare Inddragelsesretten. Men det vilde være fuldstændig affkaarret, naar vort Ændringsforslag blev vedtaget, forsaavidt man overhovedet vilde benytte Inddragelsesretten efter Loven af 1861. Det er altsaa saa langt fra, at Vedtagelsen af vort Ændringsforslag, som paastaet, skulde stille de nuværende Fæstere mindre gunstig, at det tværtimod vil stille dem gunstiger, end de ere stillede i dette Dilemma, og gunstigere, end de ville blive stillede ved Vedtagelsen af hvilket som helst af de andre Ændringsforslag. — I og for sig er ogsaa den Antagelse, synes det mig, yderst urimelig, at en Godseier, som først har bestemt sig til at sælge, skulde afvente Fæsteledighed for at faae solgt, og jeg kan paa dette Punkt paaberaabe mig den høitærede Indenrigsministers Udtalelser. Han sagde — og deri havde han fuldkommen Ret —, at, naar man først er kommen over det Værste, nemlig over det at bestemme sig til at adsplitte sin hidtil samlede Eiendom, saa ønsker man intet hellere end hurtigst muligen at blive af med Stumperne. Men er da nu det at vente paa Fæsteledighed Maaden til hurtigst muligen at blive af med Levingerne paa? Den høitærede Minister har, om jeg ikke fetler, omtalt et Tilfælde fra sin Erfaringskreds, hvort et saadant Fæste havde vedvaret i nogle og halvfjerdsindstyve Aar, og jeg kan paavise Tilfælde, hvort Forholdet i alt Fald varede over 50 Aar. Det at afvente, at Gaarden bliver fæsteledig, førend man sælger, er selvfølgelig i Virkeligheden ikke Midlet til hurtigst muligt at blive af med Fæstegaarden paa et stort Gods. Jeg tror saaledes, at de Indvendinger, som hentes herfra, savne fornøden Grund, ligesom jeg beder fastholdt, at de nuværende Fæstefamilier blive gunstigt stillede ved Vedtagelsen af Ændringsforslaget under Nr. 14.

Striden imellem de andre Ændringsforslag skal jeg ikke blande mig særlig i. Men, da jeg har fremført en Anke særlig imod Udvalgets Flertalsforslag, maa jeg dog sige, at det ærede 6te kongevalgte Medlems (Ussing) Udtalelse om, hvad der skulde staa i dette Forslag, men som efter hans egen Erkjendelse dog ikke staaer deri, i Virkeligheden ikke kan berolige mig, navnlig naar jeg ser hen til, hvorledes man tidligere ved Anvendelsen af lignende indskrænkende Love har hængt sig i Bogstaven for at komme til den rette Fortolkning og ingenlunde har set hen til, hvad der var Tanken, dengang da den paagældende Lov blev forhandlet i Rigsdagen. En anden og kort Bemærkning, som jeg skal tillade mig overfor min ærede Gjenbo, det 2det Medlem for 2den Kreds (Barnsen), er den, at jeg selvfølgelig maa erkende den store Banffelighed, som der vil være ved, overensstemmende med Indenrigsministerens Forslag under Nr. 19, at have en Gjennemsnitspris konstateret — det er Noget, som er uimodsigeligt —, men at jeg dog tillige maa henstille til det ærede Medlem, om det da skulde være lettere for den af ham kaarne Dommer, nemlig Indenrigsministeren, at faae konstateret, hvad der skal anses for at være „billigt og antageligt Salgstilbud“. Jeg tror, at disse Udtryk ere i den Grad svævende, at Banffeligheden ved at faae noget Saadant konstateret vil blive langt større end den Banffelighed, som han med fuld Ret paaviste, at der vilde være ved at faae det af ham Omtalte konstateret.

Jeg smigrer mig, som sagt, med det Haab, at de to saaledes, fra forskellige Sider sete, mindre antagelige Forslag ville æde hinanden op, og at man enes om at vedtage det eneste af de foreltiggende Forslag, som i mine Tanker efter Alt, hvad jeg endnu har hørt, fyldestgjør det, som man egentlig vil, nemlig Ophevet af Præmien, hvor Billigheden ophører.

Formanden: Det 2det Medlem for 5te Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.